

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XXXII. Rex David moritur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

suos fratres, ut sibi rapere dominatum? Ochs Persarum rex, Justino teste, ut liber sine metu regnaret, octoginta fratres occidit. Phraates rex Parthorum, ut suum sibi regnum stabiliret, patrem Herodem & Herodis filios triginta jugulari iussit. Turcica Oromannica stirps, quoties quam crudeliter fratres velut imperii amulos maceravit, non ignoramus. Eandem ob causam Abimelech cum armato milite paternam domum irruens occidit fratres suos Jeroboal septuaginta viros super lapidem unum. Eandem trecentiam induit rex Joram: nam ut regnum a patre acceptum firmaret, sex fratres suos occidit. Idcirco metuebat Nathan, ne quid tale auderet Adonias in eam rem, ne qua vis afferretur Salomoni; monuit Davidem, qui si maturius in filium animadvertisset, mala plurima praevenire potuisset. Nimirum qualis est educatio, tales evadunt liberi. Luculentum id in Bohemis Principibus Wenceslao & Boleslao, qui uno patre matre una geniti; Patre Uratilaus princeps optimus. At Wenceslaus ab avia Ludmilla sancta femina religiosissima educatus, ita sancte vixit, ut Otho Imperator Wormatiam illum duobus Angelis comitarum viderit, & assurrexerit venienti. At Boleslaus flagitium hominis a Brahominâ muliere nequissima educatus ad impietatis perventus, quod quidem impius & insanus pervenire potest, qui etiam fratrem occidit, quod quidem Brahominâ suam in acceptis referat, quae illum ad hos mores formavit educatione sua. Rectissime dixit Seneca: *Educatio maximam diligentiam plurimumque profuturam desiderat. Facile enim est teneros adhuc animos componere: difficile reciduntur, quae nobiscum creverunt.* Turpissimum vero est (quod subinde fit) si mater velit liberos severiore disciplina coercere, pater nolit, sed indulgenter ac moliter educet. Huic idem eveniet, quod Heli sacerdoti cetera bono, sed in filiorum educatione nimium remisso. Tam vero ipse, quam filii a Deo graviter sunt puniti. Educatio diligentiam maximam desiderat.

II. Aegrimonia, calamitates, & arumna non deseruerunt Davidem in deventa jam & praecipitata aetate jam annorum erat septuaginta, & tamen etiamnum molestis operosisque negotiis implicatus animo corporeque multa, graviusque perferabat. Corpus defectus jam viribus & calore plurimum imminuto exercebat inquilinum frigus, cumque operiretur vestibus, non caleferebat. Senectus quidem a se frigida est, sed hic singulare quid algorem nativum auxit. Annus septuagesimus aliquibus initium senectutis est, aliis medium, quibusdam finis, uti fuit Davidi. Illi autem plerumque citius senescunt, qui a puero plura & graviora perferunt. David a primis annis plurima gravissimamque passus: *Pauper sum ego, inquit, & in laboribus a juventute mea.* Pecoris custos dutis necesse est assuescat. Delicias omnes in exilium a se proscricat, æstum, frigus, vigiliam, famem, omnes celi injurias mature tolerate dicit; cornea fibra sit. Talis David, talis & Jacob, qui de seipso: *Die noctisque, inquit, est urebar & gelu, fugiebatque somnum ab oculis meis.* Et quanta passus David ipsis octo annis, quibus cum Saul veluti feram è silva in silvam agitavit. Inter assidua mortis pericula David: *Anima mea, inquit, in manibus meis semper.* Ita miserè ut paene semper moriar. Super me confirmatus est furor tuus, & omnes fluctus tuos induxisti super me. In me transferunt ira tua, & terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua, tota die circumdederunt me simul. Non stilla, non lentis pluvii, neque imbris solùm, sed nimbis & cataractis me obruisti. Afflictiones animi, cura, sollicitudines, aegrimonia, luctus, mætores cor incredibiliter excedunt. Hinc illud velut rugosum rostrumque pium redditur. Hujus generis David plurima sustinebat. Hinc lugubres illæ voces: *Circumdederunt me dolores mortis, & torrentes iniquitatis conturbaverunt me. Dolores inferni circumdederunt me,*

præoccupaverunt me laquei mortis. Dolores mortis & inferni, morientium sunt angustiae maximi, qui sudores etiam morientibus movent. Laquei mortis, insidiae, indagines & tendiculae, quibus feram via obsequuntur, ne evadant. Torrentes iniquitatis, sunt homines nequam, falsi fratres, filii Belial, venenicae canes diaboli, quos iniquitas agmen proborum concitat. Inter hos mætores David per annos complures quotidie tabescebat, & paene diebus singulis moriebat. Hinc Chryostomus in compendium multa conferens: Denique ipse, inquit, ad verlos casus, mætorisque causas diligentius enumerare possibile non est. Verùm ex ipsius lamentis & gemitibus possumus conjicere calamitatis magnitudinem, utque justus ille nunquam plangere ac dolere desierit. Exhaustus est David aegrimonia & mætoribus; hinc maturum illi senium & senii frigus. Sed hic prodigium, quod divini codices dilucidè narant, silentio non involvendum.

David a senio frigescenti quærebatur per omne regnum virgo formosissima, quæ senili corpori fomentum aliquod caloris daret. Inventa Sunanitis Abisag, quæ regi dies noctesque serviebat. Rex prudentissimus suæ castimoniam non nimium sclus, eam duxit in conjugem. Cum uxoris pluribus illo ayo matrimonium conjungere non illicitum. Hanc tamen virginem David perinde ut sororem profusè tractatam & involatam in maritali toro servavit, quod arcanum meritò divinæ literæ patefaciunt, ut etiam conjugii castitas esset venerationi, & ut inter cetera Davidis elogia numeraretur & istud: *Castus David.*

Enim verò immodicum hoc corporis frigus exasperarunt curarum æstus, quos optimo patri superbus filius Adonias creavit. Sed in his omnibus animi corporisque afflictationibus rex sapiens suam semper voluntatem conformavit ad Divinam. Quod divini libri testatur: *Et adoravit rex in lectulo suo, insuper & haec locutus est: Benedictus Dominus Deus Israël.* In lectulum Davidem imbecille senium dejecit, sed & in lectulo virtuti locus est, & maxime huic, de qua loquimur, conformationis humanæ voluntatis cum divinæ.

Cum nos doloris lectulus versaverit, cum aut paupertas, aut despiciatio, aut fortunarum jactura fatigaverit, cum variae nos calamitates exercuerint, adoremus & dicamus, *Mi Deus, prout tu vis, ita & ego volo; Tua voluntas nostra voluntas.* Insuper & hoc loquamur: *Benedictus Dominus Deus Israël, tam in rebus adversis, quam prosperis, tam tristibus, quam lætis, tam in egestate, quam in opulentia, tam secundâ valetudine, quam afflictâ.* Potentissimum in adversa omnia telum est, velle in omnibus, quod vult Deus.

CAPVTF XXXII.

Rex David moritur.

POST multas rerum ambages denique a caelestia curia decretum hoc mittitur: *Appropinquaverunt dies David, ut moreretur. Dormivit igitur David cum Patribus suis, & sepultus est in civitate David.* Dies autem, quibus regnavit David super Israël, quadraginta anni sunt. In Hebron regnavit septem annis: In Hierusalem triginta tribus.

Jacobus Aragonum Rex, ejus nominis octavus cum Jacobus gravius ex morbo decumberet, res humanas seposuit, curam animi gessit, majorem natu filium ab exercitu avocavit, testamentum suum coram proceribus prælegi jussit, à lectione seriam orationem ingressus, commendavit filio primum omnium Dei cultum, & divinas; deinde natu minorem, omne alicum familiarium, omnisque regni indigenas. Petrus submissis genibus parentis dextram oscularis, recepit se omnia obsequentiſsimè facturum. Jacobus his perceptis, Cisterciensis

cientis familie religioſam veſtem induit, Ventiam con- ceſſit, reliquum vitæ diviniſſolum obſequiis conſecta- turus.

Salomoni David moriturus Salomonem filium regniſque opti- mates accerſens, ad regalem ſedem moniam graviffimè regem juvenem exhortatus eſt: cui & paternas religio- nes, cultum divinum, Dei timorem exactiſſimâ ora- tione commendaſcit. Ut hunc ſanctiſſimi regis obitum commendabili ordine non tantum auribus, ſed etiam quantum fieri poteſt, oculis ingeramus, pyropum anu- lo aureo clauſum, nigro funiculo appenſum, veluti donum à moriente hoc rege omnibus propono. Quid autem pyropus, quid aulus, quid ater funiculus mo- nitorum inſtillant, hoc capite explicandum.

§. I.

Niger funi- culus memoria mortis re- præſentat. S Ericus ater funiculus memoriam mortis repræſen- tar. Funiculus facilè rumpitur, aut celeriter præſe- catur. *Omnia ſunt hominum tenuiſſima ſilo.* Dioxyſius Siculus, teſte Tulſio, notus rex ab improbis moribus aſſentatorem habuit Damoclem, qui ſui regis poten- tiſſimam opulentiam, beatiſſimamque vitam cælo at- tolleret. Hunc Dionyſius menſe regniæ admovit, ſed in accumbentis caput ſtriſſum gladium à ſerâ equinâ ap- pendit juſſit. Damocles impendentem ſibi carniſicem aſſiduè limis oculis reſpectans, nihil reperit amœnitatis in tantis lautitiis, neque verò aliud maluit, quam celeritè ab his tam periculoſis deliciis abire. Cui Dio- nyſius: Et hæc, inquit, vita præſeipum & regum eſt. Eruditè Romani ac ſapienter, unam eandemque Deam Nuptiarum & Funerum fecerunt, ſed duplex illi nomen tribuerunt: *Aphrodites, & Libitina.* Quo quidem ſigni- ficabant ortum & obitum, cognatione propinquiffimâ conjunctum. Vix naſcimur, imò antequam naſcamur, morti tradimur brevi magndæ victimæ. Ingreſſus no- ſter exituſque ſibi proximi ſunt. Cùm incipimus vivere, ſimul etiam incipimus mori.

Quæ da- vide nobis ingeritur. 3. Reg. 6. 2. Gen. 2. 3. verſ. 13. David moriturus nigrum hunc funiculum, hanc mortis memoriam eximie nobis ingerens: *Ego, inquit, ingredior viam univerſe terræ.* Nimirum ad primam illud Numinis decretum aſuſit: *Dones revertaris in terram, de quâ ſumptus es: quia pulvis es, & in pulverem revereris.* Hoc ipſum falſus David: *Terra ſum, inquit, & rever- tar in terram.* Titulorum blandimenta nihil jam ju- vant. Feliciſſimus vocabar & potentiſſimus, & invi- ſiſſimus rex. Felicitas ſpuit, extincta eſt potentia, vi- ctoria jam nihil ſperandum. Terra ſum, & ingrediar viam univerſæ terræ. Duo hic conſideranda.

Duo con- ſideranda: 1. Hoc uno mor- tis decre- to, omni- bus omni- no morie- dum; hu- mana gen- tis vilitas oſtèditur.

I. Hoc uno mortis decreto ad incredibilem vilita- tem humana gens depreſſa eſt, omnibus omnino moriendum. Ab Adamo ad ultimum uſque hominem lex iſta pertingit. Si decem millibus, ſi centum millibus, ſi aliquot millionibus hominum tam acerba lex fuiſſet lata, grave id quidem, ſed tolerabile cenſeretur. At hoc mortis fulmen humanam gentem totam æterni; nemo hic eximius, nemo non mortis ſtendarius. Sub hoc jugum Chriſtus, ſub hoc Chriſti mæter, ſub hoc omne hominum genus mittitur. Mors parit nulli. Series invicta, & nulla mutabilis arte, illigat ac trahit univerſa. Imò certè hoc ipſo momento multa millia hominum & animalium animam variis mortis generi- bus emittunt. Pulchra hæc contemplatio & vera: Mul- ta millia omnibus momentis naſci, & mori, certum eſt. Hac ipſâ, quâ ſcribimus, aut loquimur horâ, ad tribu- nal Chriſti multa millia hominum ſiſtuntur judicanda; idem proximâ, idem ſequenti horâ, idem totâ die, no- ctæque totâ ſit: ſic hebdomades, ſic menſes, ſic anni eunt & ſacula, & idem ſit; ſic totum genus humanum per hoc patibulum traducitur. Mors imperat omnibus, motis ducit Omnes, idque propter populum unicum. In-

A credibilis hæc humana gentis, ſed merita ignominia & pena eſt.

II. Incredibilis ſimul etiam ſtupor hominum ex- pendendus. Hæc audimus, hæc videmus, de his cen- ties & millies monemur, hæc tamen toties moniti pa- rum curamus; alios mori cernimus; ad ſepulchra mor- tuos deducimus, ad hypogæa comitamur, ultimum va- ledicimus, velut non eadem viâ ſecuturi, tanquam hæc nihil ad nos; imò ſtavitè garrientes & leviter ridentes funera celebramus. Stupor hominum incredibilis; bru- tis animantibus hæc in re ſimillimi ſumus. Subinde grandi numero picæ turres occupant, cùm eum pri- mitus æra concrepant, exterrantur & ayolant; at era- mentis ſæpius auditis, tandem immotæ perſident, nec amplius his terroribus fugantur: Ita nos proſus me- moria mortis & mortuorum aſpectus aliquantulum ſubinde terrent, ſed non diu durant hi terrores, mox ad malicioſam, priſtinam hilaritatem revolvimur.

§. II.

Hanc inſaniam miratus Seneca: *Nanquid hic ſeror eſt, inquit, quod nemo noſtrum mortalem ſe cogitat. Nos corpus tam pure ſortiti, nihilominus æterna proponimus, nullâ commenti pecuniâ, nullâ potentia. Nihil ſatis eſt mori- turis, imò morientibus. Hebetudo animi maxima.*

Rex David mortalitatis perpetuos deſluxus ſapien- ter meditatus: *Peregrini ſumus, inquit, coram re & advene- ſicut omnes Patres noſtri. Dies noſtri quaſi umbra ſuper ter- ram, & nulla eſt mora. Quod Jobus confirmans: Homo inquit, natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur mul- tis miſeriis, qui quaſi ſtos egreditur & conteritur, & ſugit velut umbra. Uti nullum ſui veſtigium relinquit umbra, ita nec vita noſtra. At, inquit, relinquimus famam, di- vitias, noſtri memoriam, erudita ſcripta, victuros li- bros. At hæc omnia umbra ſunt, & umbra umbra: non bene ſcripſiſſe, ſed bene vixiſſe, non opes, ſed virtutes collegiſſe, olim proderit. Deinde quò largiores umbrae ſunt, hoc celerior noctis adventus: quò ſeniores, eò morti viciniore ſumus; quò diutius vivimus, eò citius morimur. Rex noſter David: *Dies mei, ait, ſicut umbra declinaverunt.* Additur: *Et nulla eſt mora.* Plurimorum vita dilatio eſt mera & procaſtinatio; aſſiduum illud ubi eis audimus: *Cras, proſperdie, altera hebdomade, proximo menſe, ſequenti anno.* Ita dum differimus & negligimus, elabitur vita, & nulla eſt mora. Noſtra ſæpe conſilia procul jaulamur, & faciendorum ſeriem teximus longiſſimam: ſi iſtud dignitatum, officii, facultatum aſſectus fuero, hoc ædificium ſtruam, illud opus conſiciam, eam mutationem ſuſcipiam, interim vita volat, & nulla eſt mora. Reprehenſus eſt Thales, quòd in re quæpiam reſponderit: *Nondum eſt tempus.* Nos in plurimis rebus, quæ promptam manum ad- moveri cuperent, lentiffimum iſtud objicimus: *Non- dum eſt tempus, nondum, nondum.* At brevi ſubre- pet horula, quâ ſupremi judicis apparitor dicit: *Non amplius eſt tempus. Dies noſtri quaſi umbra ſuper terram.* Et nulla eſt mora. Vivamus hodie, dies cratiina non eſt noſtra. Atque hic eſt niger ille funiculus, ſæpius de die aſpicendus.*

§. III.

Pyropus annulo clauſus cor perfectum nobis ad- umbrat. David Salomoni juveni hanc cordis per- fectionem altiffimè cupiebat impreſſam. Hinc illum variis impellens hortatibus: *Obſerva, inquit, ut cuſtodias mandata Domini Dei tui, ut ambules in viis ejus, & præcepta ejus, & judicia & teſtimonia, ſicut ſcriptum eſt in lege Moysi: ut intelligas univerſa, quæ faciis, & quocunque te revereris: ut conſirmet Dominus ſermones ſuos, quos locutus eſt de me in ve- ritate, in omni corde ſuo, & in omni animâ ſua, non auferetur tibi*

2. Intra di- bilis ſtupor hominum ex- pendendus.

Mortis memoria à Davide ſemper meditata. 1. Parad. 1. 29. 2. 15. Job 1. 14. 2. 1. & 2.

Pſal. 101. 107. 12.

1. 2. 2. 29. 3. Reg. 6. 2. 21. 2. 1. & 4.

Pyropus annulo clauſus cor perfectum nobis ad- umbrat. David Salomoni juveni hanc cordis per- fectionem altiffimè cupiebat impreſſam. Hinc illum variis impellens hortatibus: *Obſerva, inquit, ut cuſtodias mandata Domini Dei tui, ut ambules in viis ejus, & præcepta ejus, & judicia & teſtimonia, ſicut ſcriptum eſt in lege Moysi: ut intelligas univerſa, quæ faciis, & quocunque te revereris: ut conſirmet Dominus ſermones ſuos, quos locutus eſt de me in ve- ritate, in omni corde ſuo, & in omni animâ ſua, non auferetur tibi*

Orat Da- vid pro Sa- lomo- ne fi- lii
1. Paral. 13, 17
1. Paral. 13, 17
Apologus

tibi vir de folio Israel. Deus enim actiones amat, quæ nihil subdoli, fucati, falsi, simulati habeant, & ab omni hypocritis pura sint: hoc enim est amulare in veritate. Quod David filio suo Salomoni enixissime à Deo petens: Scio, inquit, Deus meus, quod probes corda, & simplicitatem diligas: Salomoni filio meo da cor perfectum. Ubi vera & sancta simplicitas, ibi cordis perfectio.

Pica, quod vetus narrat Apologus, interrogavit columbam, quid esset causæ, quod ea semper eodem loco collocaret ova, cum tamen sciret pullos sibi semper surripi: quid igitur causæ? Cui columba respondit: Sola simplicitas. Si quis perfecti cordis interrogetur, quid causæ est, quod Deo in omnibus fidat, dicatque: Deus providebit, Deus iuvabit, Deus diriget: Respondet illi: Simplicitas: simplex mihi est oculus, ad Deum semper erectus, Deo semper apertus: Scio, Deus meus, scio, quod simplicitatem diligas.

Eam ad servitium Dei perfecte persequendum

Porro rex David, postquam pro filio preces Deo allegavit, ad ipsum se filium convertit, & oratione ferventissimè illum exhortatus: Tu autem Salomon filium, ait, scito Deum patris tui, & servito ei corde perfecto. & animo voluntario. Omnia enim corda scrutatur Dominus, & universas mentium cogitationes intelligit. Si quaesieris eum, invenies: si autem dereliqueris eum, projiciet te in aeternum. Agende Salomon, cui Domino servias, & quam ille infanti major te sit, non ei serviendum in speciem; officiarum, calliditatis, fallaciarum hic locus nullus est: cordium scrutator Deus est; qui cor sincerum & perfectum quaerit; nihil dederis, etsi des alia omnia, si hoc non dederis. Oculi Numinis ad usque medullas & selectissima cordis, & cogitationes latentissimas penetrant: nil clausum Deo. Ei tamen non difficile servitur: Quære illum, & invenies. Deseris illum? Et ille te deseret atque projiciet in omnem aeternitatem. Ita sub vitæ finem David Salomoni aeternitatis mysterium proposuit contemplandum, quod illi potentius persuaderet, Numini servitium perfecto corde præstandum.

in. q. ult.
Vita beata non est in muneris animalibus.

Philosophus Cordubensis Annaeus eximie de hac tali perfectione philosophatus: Hoc demum, inquit, perfectum est, quod secundum universam naturam perfectum est: Universa autem natura rationalis est, cetera possunt in suo genere perfecta esse. In quo non potest beata vita esse, nec id potest, quo beata vita efficitur: beata autem vita bonis efficitur: in muto animali non est, quo bona vita efficitur: ergo in muto animali bonum non est. Mutum animal sensu comprehendit præsentia: præteritorum reminiscitur, cum id incidit, quo sensus admonetur: tanquam equus reminiscitur viæ, cum ad initium ejus admotus est. In stabulo quidem nulla viæ quamvis sæpe calcata, memoria est. Tertium verò tempus, id est, futurum, ad muta non pertinet. Quomodo ergo potest eorum videri perfecta natura, quibus usus perfecti temporis non est? Tempus enim tribus partibus constat: præterito, præsentem, & futuro.

In solis rationalibus contingit.

Animalibus tantum quod brevissimum est in transcurso datum, præsens: præteriti rara memoria est, nec unquam revocatur nisi præsentium occurfu. Non potest ergo perfectæ naturæ bonum in imperfecta esse natura. Aut si natura habet, hoc habet, quod habent fata. Nulli vitium est, nisi cui virtus potest esse. Sed ne te diu teneam. Hæc rationalibus solis contingunt, quibus datum est scire, quare, quatenus, quemadmodum. Ita bonum in nullo est, nisi in quo ratio. Quod nunc pertineat ista disputatio, quaeris? & quid animo tuo profutura sit? dico, & exercet illum, & acuit, & utique aliquid acturum occupatione honesta tener. Prodest autem, & quod moratur ad prava properantem. Sed illud dico: nullo modo prodesse tibi possum magis, quam si tibi bonum tuum ostendo, si te à multis animalibus separo, si cum Deo pono. Quid, inquam, vires corporis alis & exerces? pecudibus istas majores fe-

risque natura concessit. Quid excolis formam? cum omnia feceris, à multis animalibus decore vinceris. Quid capillum ingenti diligentia comis? Cum illum vel effuderis more Parthorum vel Germanorum nodo vinxeris; vel, ut Scythæ solent, sparseris: in quolibet equo densior jactabitur iuba, horrebit in leonum cervice forrosior. Cum te ad velocitatem paraveris, par lepulo non eris. Vis tu, relictis in quibus vinci te necesse est, dum in aliena niteris, ad bonum reverti tuum? Quod hoc est? animus scilicet emendatus ac purus, æmulator Dei, super humana se extollens, nihil extra se sui ponens. Rationale animal es, quod ergo in te bonum est? perfecta ratio. Hanc tu ad summum finem evoca, in quantum potest plurimum crescere. Tunc beatum te esse judica, cum tibi ex te gaudium omne nasceretur. Cum in his, quæ homines eripiunt, oprant, custodiant, nihil inveneris, non dico, quæ malis, sed quod velis. Brevem tibi formulam dabo, quæ te memineris, quæ perfectum esse jam sentias. Bonum tunc habebis tuum, cum intelliges infelicissimos esse felices.

Quis, obsecro, istud arcani huic viro aperuit? sic est, ut dixit, verissimè ratiocinatur. Non felices affectus habent plerumque alligatos rebas caducis. Divina parum curant, Dei nutus non observant, cor gerunt in mille profanas, steriles, impuras, sordidas curas miserimè dissipatum.

Ut ergo probe capiamus, quid cor perfectum sit, statuam sumamus ligneam exactissimè sculptam, sed coloribus quos pictor addidit pondum siccis. Hæc quidem perfecta est statua, illi tamen aliquid, & quod sequitur, perfectioni quippiam deest: colores illi etiamnum madidi tangentiæ digitum inficiunt; statua nondum est siccata. Ita cor perfectum est, quo

ab omni maligniore affectu penitus siccatum est, quod caducis non inhiat, unde verum declinat. Non solum igitur cor illud est imperfectum, in quo grave desiderat peccatum, sed quod nondum à malignioribus affectibus est liberum: injustitiæ & invidiæ, & luxuriæ pestes utrimque sunt eliminatæ, adhuc tamen pecunia amor, honoris, aut voluptatis appetentia viger, vitiditæ aut libidinis scintillæ gliscunt, affectionibus pravis nondum subactis. Est qui veniam delicti tribuat hosti, sed non ex toto, & animo parum sincero. Cor non perfectum. Est qui vulnera conscientia detegat, & omne impudicitia virus expuat, ingemiscat, doleat, non tamen libidinem & impudicitiam omnem ejuret, non tamen sanctissime statuat, omnes castimoniarum avete, omnia pudicitia pericula vitare, affectus remanet. Cor non perfectum. Est quem poeniteat census iniquæ parti, non tamen firmissimè decernat omnes pecuniarias fraudes & iniquos quaestus, & malignum fenus, & injusta mercimonia cavere. Cor non perfectum. Est qui vitia sua deprehendat, & erubescat, vitiorum tamen dulcedine, etiamnum succumbat, ad Sodomam cum Lothi conjugè oculos reflexat, ad priores sordes ex intervallo furtivè redeat. Cor non perfectum, etiamnum pravus in eo affectus delitescit. Servite ergo Domino corde perfecto. Cor Deus ab im-mundis affectionibus purum, cor sincerum & totum petit. Nil dat, qui partem dat. Pibilianus Vates festi-

vo canit
Habeas licebit alterum pedem Lada,
Ineptè frustra crure ligneo curre.

Tamet si, ait, pes dexter capteæ videatur, si ligneus sit sinister, nec celer erit cursus, nec diuturnus: ita pravus affectus quantum vis actiones sint optimæ, precepciones fundere, stipem erogare, in ediam tolerare, hoc pede multum itineris percurritur, nisi pes ligneus impediatur, nisi actiones sanctas affectus pravus corumpat. Servite Domino corde perfecto. Cur David post graviorem etiam lapsum duplicem Deo tamen commendavimus?

Quid cor perfectum
Quid im- perfectum
dicatur.
Pravus af- fectus
actiones
optimas
conumpit.

3. Reg. c. 11.
vers. 4.

mus? cor ei perfectum fuit. Cur Salomon in vitiorum voragine prolapsus? *Non erat cor ejus perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor David patris ejus.* Cor perfectum, animus emendatus ac purus, æmulator Dei super humana extollens, liber ab omni affectione corrupta. Cor tale pyropus est, annulo aureo clausus, quem nec homines, nec Angeli, nec diaboli cuiquam possunt eripere: hic promissus est annulus ad Agni nuptias cælestes; hunc profecto nec ipsa mors ulli rapiet. De annulo perquam pretioso mentionem injiciens Plinius.

Extat hodièque, ait, hujus generis gemma, propter quam ab Antonio proscriptus est Nonius senator; hunc è fortunis suis omnibus abstulit secum annulum, quem certum est, sestertis viginti millibus æstimatum, seu decies centenis millibus florenorum. Cor perfectum longè illo pretiosior est annulus, ad tribunal Christi perferendus, nam unum hunc nequit mors abripiere.

Perfectissimus vir est, qui affectione haud vincitur. Manus. Trebas.

F I N I S.

Ad majorem Dei, B. Mariae matris, omniumque Sanctorum gloriam.

